

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 17 февруари 2022 г.
(OR. en)

6316/22

LIMITE

COPS 68	PROCIV 16
POLMIL 33	ESPACE 11
EUMC 50	POLMAR 17
CIVCOM 21	MARE 17
CFSP/PESC 171	COMAR 15
CSDP/PSDC 70	COMPET 97
RELEX 196	IND 41
JAI 202	RECH 89
HYBRID 15	COTER 44
DISINFO 11	POLGEN 21
CYBER 53	

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От: Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от г-жа Martine DEPREZ, директор

До: Г-н Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, генерален секретар на Съвета на Европейския съюз

№ док. Ком.: COM(2022) 61 final

Относно: СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА, ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ
Пътна карта относно критичните технологии за сигурността и отбраната

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2022) 61 final.

Приложение: COM(2022) 61 final

Страсбург, 15.2.2022 г.
COM(2022) 61 final

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА,
ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА
НА РЕГИОНИТЕ**

Пътна карта относно критичните технологии за сигурността и отбраната

1. Въведение

Запазването на водещите позиции в технологичното развитие е от решаващо значение за обезпечаването на просперитета, сигурността и начина на живот на Европа. Новите технологии преобразуват секторите на сигурността и отбраната по-бързо от всякога и размиват разделителната линия между гражданската и военната област. Цифровите технологии по-специално засягат установения баланс на силите в контекста на глобалната сигурност. Поради това от основно значение е да се гарантира, че секторите на сигурността и отбраната в Европа запазват своята актуалност в технологично отношение.

Много критични технологии за сигурността и отбраната все повече произлизат от гражданската област и използват критични компоненти с двойна употреба. За да се ускорят иновациите в различните области и да се насърчи технологичният суверенитет в секторите на сигурността и отбраната, е необходим по-добър обмен между общностите за научни изследвания и иновации за граждански и отбранителни цели. С оглед на дългогодишния си експертен опит в технологичното развитие за граждански цели и новите си инструменти за сътрудничество в областта на отбраната¹ ЕС е в добра позиция да поеме водеща роля. За тази цел обаче ще бъде необходимо ресурсите да се използват по-ефективно и да има готовност за проучване на възможностите за двойна употреба, като същевременно се зачитат основните ценности на ЕС. Това означава също така намаляване на стратегическите зависимости и уязвимостите на веригите за създаване на стойност и веригите на доставки, свързани с тези технологии.

Фрагментирането на капацитета за сигурност и отбранителните способности на Европа доведе до икономическа неефективност, по-малък оперативен капацитет и повишени стратегически зависимости. Текущото развитие на технологиите за сигурност и отбрана и новите инструменти на ЕС за сътрудничество в областта на отбраната предоставят на Съюза възможност да не повтаря грешките от миналото, да използва наличния си капацитет като основа и да съхрани икономическия си просперитет и сигурността си. **Още от самото начало бъдещата европейска технологична и иновационна среда за сигурността и отбраната следва да бъде изградена в рамките на ЕС за сътрудничество.**

В речта си за състоянието на Съюза от 2021 г.² председателят Фон дер Лайен призна, че макар работата по разработването на европейска отбранителна екосистема да е започнала, това, от което се нуждаем, е Европейски съюз за отбрана. Стратегическият компас на ЕС за сигурността и отбраната (стратегическият компас), който държавите членки ще приемат през март 2022 г., ще определи обща стратегическа визия за следващото десетилетие и ще очертае начина, по който ЕС ще увеличи капацитета си за действие и реакция в отговор на различни кризи и предизвикателства; ще гарантира своите интереси и ще защити гражданите си; ще извършва инвестиции и иновации с цел съвместното разработване на

¹ Европейският фонд за отбрана (ЕФО), координираният годишен преглед на отбраната (КГПО) и постоянното структурирано сътрудничество в областта на отбраната (ПССО).

² [Реч за състоянието на Съюза на председателя на Комисията Фон дер Лайен, 2021 г.](#)

необходимия капацитет и технологии; и ще задълбочи партньорствата, основани на ценностите и интересите на ЕС.

Настоящата пътна карта относно критичните технологии за сигурността и отбраната е изготвена в отговор на искане на Европейския съвет от 25—26 февруари 2021 г.³ с цел да се начертае пътят за насърчаване на научните изследвания, технологичното развитие и иновациите (НИТРИ) и за намаляване на стратегическите зависимости на ЕС от критични технологии и вериги на стойността за сигурността и отбраната. Тя ще бъде представена на неформалната среща на върха в Париж на 10—11 март 2022 г. и ще се използва в стратегическия компас. В пътната карта се предлага начин, по който ЕС и държавите членки да постигнат съвместно горепосочената цел, а именно:

- като набележат критични технологии за сигурността и отбраната на ЕС и ги доразвият посредством европейски програми (за НИТРИ);
- като гарантират, че свързаните с отбраната съображения намират по-голямо отражение в европейските програми за НИТРИ, както и в промишлените и търговските политики, когато е целесъобразно, а евентуалната употреба на технологиите за граждански цели е застъпена повече в програмите за НИТРИ в областта на отбраната;
- като поощряват от самото начало стратегически и координиран подход спрямо критичните технологии за сигурността и отбраната в целия ЕС, за да използват пълноценно програмите за НИТРИ на ЕС и на държавите членки, да постигнат полезни взаимодействия между общностите за НИТРИ в гражданската сфера и сферата на отбраната и да намалят стратегическите зависимости от външни източници; както и
- като се координират във възможно най-голяма степен и заедно с други партньори със сходни виждания, като Съединените щати и Организацията на Северноатлантическия договор (НАТО), при взаимноизгодни условия.

2. Критични технологии и стратегически зависимости за сигурността и отбраната

При актуализирането на „Нова промишлена стратегия за 2020 г.: изграждане на по-силен единен пазар за възстановяването“ (актуализираната промишлена стратегия)⁴ през май 2021 г. беше потвърдено, че технологичното лидерство продължава да бъде основен двигател на конкурентоспособността и иновациите на ЕС, по-специално за така наречените „критични технологии“⁵. Освен това в хода на актуализирането беше изтъкната важността на идентифицирането и намаляването на стратегически зависимости в „чувствителни екосистеми“, измежду които „сближаването, социалната икономика и гражданската безопасност“ и „авиокосмическата промишленост и отбраната“.

Планът за действие на Комисията относно полезните взаимодействия между гражданската, отбранителната и космическата промишленост (планът за действие относно

³ [Изявление на членовете на Европейския съвет, 26 февруари 2021 г.](#)

⁴ [COM\(2021\) 350 final](#)

⁵ В хода на работата си по Обсерваторията за критични технологии Комисията обмисля понастоящем дефинирането на „критичност“ за целите на космическото пространство, отбраната и свързаните с тях граждански сектори (включително сигурността).

полезните взаимодействия)⁶ от февруари 2021 г. признава нарастващото значение на революционните и базовите технологии, произхождащи от гражданската сфера, за бъдещата сигурност и отбрана на Европа и необходимостта от насърчаване на взаимното обогатяване и полезните взаимодействия между технологиите за граждански цели и тези за отбранителни цели. В него са посочени няколко ключови действия за насърчаване на обмена на информация и сътрудничеството между общностите за научни изследвания, технологично развитие и иновации в гражданската сфера и сферата на отбраната, като за отправна точка ще се използват програмите и инструментите на ЕС за НИТРИ.

2.1. Специфични характеристики на секторите на сигурността и на отбраната

Отбранителната промишленост на ЕС има разнородна структура, състояща се от големи мултинационални дружества и малки до средни по размер предприятия. Търсенето е почти изключително от националните правителства, които също така контролират цялото придобиване на свързани с отбраната продукти и технологии, както и техния износ. Разнородните национални изисквания и национални публични разходи и инвестиции допълнително разпокъсват пазара на ЕС в областта на отбраната, което на моменти застрашава оперативната съвместимост между националните въоръжени сили на държавите членки. Поради това секторът на отбраната не следва конвенционалните правила и бизнес модели, ръководещи по-традиционните пазари, и съответно разполага с ограничени възможности да влияе на свързаните с тях инвестиции и пазарни варианти. Това затруднява промишлеността самостоятелно да финансира значими проекти за НИТРИ в областта на отбраната.

Промишлеността на ЕС, свързана със сигурността, е изправена пред сходни предизвикателства, тъй като пазарите също са предимно национални, но още по-разпокъсани. Клиентите ѝ са разнообразни (например полицейските сили, агенциите за вътрешна сигурност, митническите агенции, граничните органи, частни охранителни служби), дейностите се осъществяват на различни равнища (местно, регионално, национално), а организацията е различна в отделните държави членки. **Комисията ще представи през 2022 г. проучване на пазара на ЕС в областта на сигурността, което ще съдържа допълнителна информация за този сложен сектор.** Освен това през първата половина на 2022 г. службите на Комисията ще обобщят предложенията за насърчаване на възприемането на основани на способностите подходи във всички сектори на сигурността. Тези предложения ще засилят ранното и ориентирано към бъдещето определяне на нуждите и решенията за сигурността и правоприлагането.

Космическото пространство и киберпространството са стратегически фактори за секторите на сигурността и отбраната. Секторът на космическото пространство притежава много от специфичните им характеристики, например малки пазарни обеми и ограничен ефект на лоста на частния пазар на компоненти. Устойчивостта на космическите програми и на космическите вериги за създаване на стойност е от критично значение за постигането на целите на ЕС в областта на сигурността и отбраната. Също така киберпространството

⁶ [COM\(2021\) 70 final](#)

играе все по-важна роля в контекста на отбранителните способности и поради това изисква внимание и инвестиции. С оглед на бързо нарастващите кибератаки както срещу граждански активи и мрежи, така и срещу активи и мрежи в областта на отбраната, и засилващата се роля на гражданския сектор за иновациите и стандартизацията в киберпространството, е необходимо да се изградят по-тесни връзки между киберсигурността и киберотбраната. В приноса на Комисията за европейската отбрана в контекста на стратегическия компас (съобщението относно отбраната), който е част от настоящия пакет относно отбраната, се посочват допълнителни мерки за тези два сектора.

2.2. Идентифициране на критични технологии и стратегически зависимости за сигурността и отбраната

Актуализираната промишлена стратегия съдържа широкообхватно идентифициране и анализ на стратегическите зависимости и способности на ЕС, изготвени въз основа на първия кръг от задълбочени прегледи на чувствителни екосистеми⁷. Макар че тази дейност осигури основа за предприемането на действия на политиката в подкрепа на по-голяма устойчивост на ЕС, в хода на извършването ѝ беше признато, че е необходима повече работа, за да се подобри разбирането ни за стратегическите зависимости на ЕС и за начина, по който те могат да се развият и да доведат до повишаване на уязвимостта. Тази дейност се състои от втори кръг от задълбочени прегледи на чувствителни екосистеми и от система за мониторинг по линия на Обсерваторията за критични технологии (обсерваторията), вж. раздел 2.3.

Службите на Комисията започнаха да работят по задълбочени прегледи на области на отбранителните технологии и технологиите за сигурност, включително в областта на киберсигурността, за да допринесат за актуализираната промишлена стратегия и развитието на обсерваторията. Досега са извършени две предварителни проучвания на конкретни случаи в области на отбранителните технологии, а именно във връзка с автономните системи и с полупроводниците, които се считат за представителни примери заради хоризонталното им значение за военните способности в различни области, вж. каре 1. Целта беше да се установят общи модели между тези области на отбранителните технологии, по-специално по отношение на причините за зависимостите и свързаните с тях рискове, както и първоначални начини за тяхното смекчаване.

Проучванията потвърждават, че секторът на отбраната като цяло страда от същите стратегически зависимости и уязвимости като други чувствителни екосистеми, по-специално по отношение на технологичните пропуски, (критичните) суровини, уменията, ниското равнище на инвестиции в НИТРИ и извънтериториалното регулиране от държави извън ЕС. В тях се посочва също така, че уязвимостите на сектора като цяло се изострят от стратегическия и чувствителния характер на неговите дейности (например по-високи стандарти за сигурност на информацията и на доставките) и от относително незначителния размер на пазара.

⁷ [SWD\(2021\) 352 final](#)

Освен това проучванията показват, че някои от световните конкуренти на ЕС предприемат по-настъпателни и отбранителни действия за насърчаване на критичните технологии и преодоляване на стратегическите зависимости, отколкото ЕС досега. Например те обвързват по-систематично националните съображения в областта на отбраната с технологичното развитие за граждански цели, инвестират сериозно в националните НИТРИ, привличат външни инвеститори и понякога прилагат агресивни стратегии за поглъщане в трети държави. Също така те защитават собствения си промишлен експертен опит и влияние, като прибъгват до взаимозависимости или прилагат строги извънтериториални разпоредби за ограничаване на достъпа на трети държави до технологии.

Макар че ЕС разполага със собствени инструменти за укрепване на промишления си капацитет в съответствие с правилата на ЕС, той продължава да бъде възпрепятстван от все още силно разпокъсаното търсене на пазара на ЕС в областта на отбраната, от строгото разделение на равнището на ЕС на НИТРИ за граждански и за отбранителни цели, което е исторически обусловено, и от недостатъчните инвестиции на държавите членки в европейската отбранителна технологична и индустриална база (ЕОТИБ). В действителност колективните разходи на държавите членки за иновации в областта на отбраната (2,5 милиарда евро или 1,2 % от разходите за отбрана) все още са далеч от целта за 2 % определена от ЕАО преди 15 години.

Макар че пазарните сили доведоха до ситуация, при която нито една държава не може да постигне пълен технологичен суверенитет в конкретна технологична област, в ход е глобална надпревара за технологично лидерство и свързаните с него икономически и военни предимства. Това би могло да задълбочи настоящите стратегически зависимости на ЕС и да създаде нови, ако Съюзът не предприеме действия. За да може ЕС да остане начело на критичните технологии и да идентифицира и смекчи стратегическите зависимости в областите на сигурността и отбраната, е необходим структуриран подход. Целта на настоящата пътна карта е да предостави такъв подход, който ще бъде интегриран в стратегическия компас.

Каре 1: Проучвания на конкретни случаи — автономни системи и полупроводници за отбраната

По време на аналитичната работа на Комисията във връзка с автономните системи за отбраната, при която беше поставен специален акцент върху изкуствения интелект (ИИ) и машинното самообучение, бяха набелязани съответни критични технологии и четири основни области, в които ЕС изостава, а именно умения, данни, хардуер и изпитване. Евентуалните мерки, чрез които да се навакса това изоставане, ще се основават на съществуващата стратегия на ЕС за ИИ⁸ и на свързаните с нея инициативи на политиката, както и на националните стратегии на държавите членки за ИИ. Такива мерки включват дейности в областта на НИТРИ (например по-голямо предлагане на обучения в областта на данните и ИИ, връзка с Инициативата за европейски процесор), инфраструктура (например капацитет за изчисления в облак за целите на отбраната,

⁸ [COM\(2018\) 237 final](#)

национални съоръжения за изпитване) и защита на съществуващите критични активи (например скрининг на преките чуждестранни инвестиции).

По време на аналитичната работа във връзка с полупроводниците за отбраната бяха изтъкнати повсеместното използване на полупроводници в отбранителното оборудване и съществуващите и бъдещи зависимости, причинени по-специално от липсата на местен капацитет на ЕС (заводи за проводници) за най-авангардните възли. Комисията представи смекчаващи мерки в предложението си за европейски законодателен акт за интегралните схеми, прието на 8 февруари 2022 г.⁹, чиято цел е да се изгради модерна европейска екосистема за интегралните схеми, за да се подобрят способностите на ЕС в тази област и същевременно да се удовлетворят потребностите в сферата на отбраната.

2.3. Обсерватория за критични технологии

Липсата на прогноза за бъдещото значение на технологиите е отчасти причина за някои от съществуващите стратегически зависимости на ЕС от трети държави (например дистанционно управляемите системи, полупроводниците). ЕС се нуждае от по-структурирано прогнозиране и стратегическо обмисляне във връзка с критичните технологии за сигурността и отбраната, за да може да набележи приоритетни области за стимулиране на научните изследвания и иновациите, намаляване на съществуващите стратегически зависимости и предотвратяване на появата на нови.

В съответствие с плана за действие относно полезните взаимодействия (действие 4) Комисията е в процес на създаване на Обсерватория за критични технологии, която ще допринесе за процеса на обмисляне. При работните методи на обсерваторията ще бъдат отчетени други подобни инициативи¹⁰, за да се предотврати дублиране на работата. Това ще даде възможност за прецизиране на списъка на критичните технологии от плана за действие относно полезните взаимодействия, за да може да се отрази променящата се технологична среда на технологиите и нуждите от капацитет.

Обсерваторията ще набелязва, наблюдава и оценява критични технологии за космическото пространство, отбраната и свързани с тях отрасли, тяхното потенциално приложение и съответните вериги за създаване на стойност и на доставки. Освен това тя ще идентифицира, наблюдава и анализира съществуващи и предвидими пропуски при технологиите, първопричини за стратегическите зависимости и уязвими места.

От основно значение ще бъде да се постигне съгласие с държавите членки за съдържателно подробно обсъждане на тези въпроси на равнището на ЕС и за необходимостта от обмен на нужните данни между държавите членки и с Комисията. По линия на обсерваторията ще бъде създаден механизъм под формата на специална

⁹ [COM\(2022\) 45 final](#)

¹⁰ Например подкрепата и инструментите за авангардни технологии за промишлеността, мониторинга на критичните технологии за космическото пространство, всеобхватната стратегическа изследователска програма, технологичните градивни елементи и ключовите стратегически дейности на Европейската агенция по отбрана ЕАО).

експертна група за обмен и обсъждане в поверителна среда с държавите членки. Това ще включва дискусии относно появата на нови и революционни технологии с цел предотвратяване на нови зависимости за промишлеността, свързана със сигурността, отбраната и космическото пространство. Върховният представител и неговите служби ще участват в този процес.

Въз основа на данни от обсерваторията, до края на 2022 г. и на всеки две години след това Комисията ще представи на държавите членки класифициран доклад за критичните технологии и рисковете, произтичащи от стратегически зависимости, които засягат сигурността, космическото пространство и отбраната. Комисията ще подготви въз основа на тези доклади технологични пътни карти, които ще съдържат мерки за насърчаване на НИТРИ и намаляване на стратегическите зависимости, засягащи сигурността и отбраната.

След като дейностите на обсерваторията бъдат установени, обхватът на работата ѝ може да бъде разширен към други отрасли, както е посочено в актуализираната промишлена стратегия.

Предстоящи стъпки:

- През 2022 г. Комисията ще сформира експертна група за улесняване на обмена с държавите членки във връзка с критичните технологии, веригите за създаване на стойност и веригите на доставки. Тази група ще бъде част от Обсерваторията за критични технологии за промишлеността в сферите на отбраната и космическото пространство и свързаната с тях гражданска промишленост. Целта ще бъде:
 - провеждане на редовни консултации с органите на държавите членки за изготвяне на класифицирания доклад;
 - осигуряване на подходящо боравене с чувствителна и класифицирана информация, която може да бъде обменяна в контекста на Обсерваторията за критични технологии и свързани с това доклади и пътни карти.
- До средата на 2022 г. Комисията ще представи проучване на пазара на ЕС в областта на сигурността, което ще послужи за по-добро разбиране на специфичните характеристики на пазара на гражданската сигурност, за подпомагане на идентифицирането на критични технологии и стратегически зависимости и за подкрепа на новия, съсредоточен върху способностите подход към сигурността и други дейности за НИТРИ.
- Също до средата на 2022 г. службите на Комисията ще изготвят документ, в който се обобщават предложенията за насърчаване на възприемането на основани на способностите подходи във всички сектори на сигурността.

3. Насърчаване на НИТРИ във връзка с критични технологии за сигурността и отбраната

Технологичните пътни карти, които Комисията ще изготви въз основа на оценките на обсерваторията, ще подпомогнат дейности, вариращи от програмирането на НИТРИ във връзка с критичните технологии до разработването на по-мощни водещи инициативи, които ще допринесат за по-голямата конкурентоспособност и устойчивост на ЕС в

секторите на сигурността и отбраната. За изпълнението на тези цели е необходимо наличните финансови ресурси да се използват по-ефективно чрез по-добра координация на съществуващите национални програми и инструменти за НИТРИ и тези на ЕС.

3.1. Преодоляване на разделението между НИТРИ на ЕС за граждански и за отбранителни цели

В плана си за действия относно полезните взаимодействия (действие 2) Комисията пое ангажимента да засили до 2022 г. вътрешната координация между програмите и инструментите на ЕС (вж. каре 2), за да отключи огромния потенциал, произтичащ от полезните взаимодействия между НИТРИ за граждански и тези за отбранителни цели за икономическия растеж, за постигане на ползи за единния пазар и сигурността на европейските граждани.

При все че изпълнението на тази цел може да продължи и през 2023 г. (например чрез по-добро планиране и синхронизиране, насоки за управляващите органи в държавите членки и т.н.), преодоляването на някои пречки ще бъде по-трудно в краткосрочен и средносрочен план и за него може да се изисква участието на други заинтересовани страни. Именно такъв е случаят, когато правните разпоредби на основни актове във връзка с програми и инструменти на ЕС налагат практически ограничения. Например макар че дейностите с двойна употреба могат да бъдат финансирани по линия на Механизма за свързване на Европа и европейските структурни и инвестиционни фондове, дейностите по линия на „Хоризонт Европа“¹¹ са съсредоточени върху граждански приложения; не съществува рамка за пряко подпомагане на такива дейности по линия на програмите и инструментите за НИТРИ. По сходен начин кредитната политика на Европейската инвестиционна банка продължава да създава ограничения за сектора на отбраната.

С цел улесняване на обмена между гражданската сфера и сферата на отбраната, особено във връзка с критичните технологии, Комисията ще изготви през 2023 г. подход за насърчаване на равнището на ЕС на НИТРИ с двойна употреба, които да бъдат осъществени в средносрочен и дългосрочен план по линия на програми и инструменти на ЕС. Тази дейност ще допринесе също така за средносрочната оценка на съответните секторни програми, например фондовете по Регламента за общоприложимите разпоредби, включително фондовете за готовност при извънредни здравни ситуации.

Каре 2: Програми и инструменти на ЕС в подкрепа на НИТРИ във връзка с критични технологии, които са от значение за сигурността и отбраната, и разгръщане на тяхната инфраструктура в контекста на многогодишната финансова програма (2021—2027 г.)

- ЕФО отделя 8 милиарда евро за научноизследователска и развойна дейност в областта на отбраната. Между 4 и 8 % от бюджета на ЕФО за научни изследвания и развитие, т.е. до 100 милиона евро годишно, ще бъдат предназначени за революционни

¹¹ Терминът „Хоризонт Европа“ в настоящия документ се отнася до специфичната програма за осъществяване на „Хоризонт Европа“ и Европейския институт за иновации и технологии. Извършваните по тях дейности са съсредоточени изключително върху гражданските приложения.

технологии.

- В контекста на „Хоризонт Европа“ по стълб II „Глобални предизвикателства и конкурентоспособност на европейската промишленост“ са заделени 1,6 милиарда евро за научни изследвания и иновации в областта на гражданската сигурност по линия на клъстера „Гражданска сигурност за общество“, а критичните технологии се подпомагат по клъстерите „Цифрови технологии, промишленост и космическо пространство“, „Климат, енергия и мобилност“ и „Храни, биоикономика, природни ресурси, селско стопанство и околна среда“. Финансирането на допълващи дейности се осъществява по линия на стълб I „Високи постижения в научната област“, Европейския съвет по иновациите, Европейския институт за иновации и технологии, стълб III „Иновативна Европа“ и европейски партньорства, които обединяват и мобилизират ресурси, за да гарантират технологичното лидерство на ЕС и неговата отворена стратегическа автономност в критични области;
- програмата „Цифрова Европа“ ще насърчава дейности за внедряването на критични технологии в приоритетните области на киберсигурността, изкуствения интелект и изчисленията със суперкомпютър;
- Центърът за промишлени, технологични и изследователски експертни познания в областта на киберсигурността и Мрежата от координационни центрове ще приемат през 2022 г. стратегическа програма за инвестиции в кибернетичното пространство, която ще допринесе за програмите „Хоризонт Европа“ и „Цифрова Европа“. Посредством връзки с ЕОФ и в съответствие с приложимите правила могат да бъдат проучени полезни взаимодействия между гражданските и отбранителните технологии и приложенията с двойна употреба.
- Европейските структурни и инвестиционни фондове (по-специално Европейският фонд за регионално развитие и Европейския социален фонд +) могат да се използват за подпомагане на европейската отбранителна технологична и индустриална база;
- други подходящи програми, фондове и инструменти на ЕС са космическата програма, Механизмът за свързване на Европа, програмата InvestEU, механизмът за възстановяване и устойчивост, програмата LIFE, публично-частните партньорства и механизмите за смесено финансиране.

3.2. Установяване на връзки между програми и инструменти на ЕС и национални програми и инструменти в подкрепа на НИТРИ във връзка с критични технологии за сигурността и отбраната

Макар че програмите и инструментите на ЕС предоставят значително финансиране за НИТРИ в ЕС, за по-голямата част от финансирането на тези дейности продължават да носят отговорност държавите членки и разпокъсаността на пазарите в областите на сигурността и отбраната продължава да бъде сериозен проблем. В резултат на това за постигане на технологичен суверенитет в някои критични технологични области и намаляване на стратегическите зависимости в други ще е необходима координация в целия ЕС.

Държавите членки се приканват да поемат в стратегическия компас ангажимент да разработят съвместно с Комисията и на равнището на ЕС стратегически координиран подход за критичните технологии, които са от значение за сигурността

и отбраната, още от самото начало при пълно зачитане на разнообразното и сложно управление на националните програми и инструменти и тези на ЕС. При този подход ще бъдат взети предвид и други структури за координиране, например новият център за иновации на ЕС за вътрешна сигурност, който се председателства от Постоянния комитет за оперативно сътрудничество в областта на вътрешната сигурност, и новият център за иновации в областта на отбраната, който ще бъде създаден от ЕАО.

Подходът ще използва класифицираните доклади относно критичните технологии и технологичните пътни карти, изготвени от Комисията, като отправна точка за дискусии между органите на държавите членки и Комисията. Целта ще бъде въз основа на технологичните пътни карти да се определят областите, в които са необходими най-спешни действия, и да се мобилизират програмите, инструментите и политиките на ЕС и на държавите членки за работа по тях по координиран начин и в съответствие с правилата на ЕС за държавната помощ. Това ще гарантира, че инвестициите са насочени към областите, които са от най-голямо значение за сигурността на гражданите на ЕС. Приоритетите ще бъдат редовно актуализирани, за да се гарантира, че те са винаги актуални и че разходите са ефективни.

Комисията ще работи с държавите членки за определяне на най-добрия механизъм за улесняване на тази координационна дейност (напр. експертна група на обсерваторията).

3.3. Подкрепа за иновациите и предприемачеството в областите на сигурността и отбраната — създаване на иновационна схема на ЕС в областта на отбраната

ЕС трябва да използва по-добре пълния потенциал на своята иновационна общност в подкрепа на сигурността и отбраната. Това ще изисква подпомагане на нетрадиционните участници и съществуващите иновативни стартиращи предприятия и малки и средни предприятия (МСП) в двата сектора с цел преодоляване на техните големи технологични, административни, регулаторни и пазарни пречки, спазване на високите стандарти за сигурност и достъп до финансиране. Пазарът в областта на отбраната често е структуриран около няколко големи участници, подкрепяни от набор от специализирани МСП, които имат ограничен пряк достъп до този пазар. В резултат на това за иновативните МСП в областта на отбраната може да се окаже трудно да получат достъп до финансиране, което може да ги направи по-склонни да се обърнат към чуждестранни инвеститори или да представляват интерес за такива. Подобна е ситуацията при иновативните МСП в областта на сигурността, които са изправени пред сходни предизвикателства при достигането до потенциални клиенти или при достъпа до специално адаптирано финансиране¹².

Комисията подкрепя иновативни стартиращи предприятия и МСП в областта на сигурността в рамките на „Хоризонт 2020“, където отпуснатото финансиране и общият процент на успеваемост по обществено предизвикателство 7 „Гражданска сигурност за обществото“ са над средните за малките новатори. Макар че подкрепата в рамките на

¹² [Предизвикателства и възможности за МСП и стартиращите предприятия, заети с научни изследвания и иновации в областта на сигурността на ЕС](#), виртуална проява на CERIS SSRI, 30 април 2021 г.

„Хоризонт Европа“ ще продължи, стартиращите предприятия и МСП в областта на сигурността все още ще се нуждаят от допълнителна съобразена с нуждите подкрепа, за да ускорят пътя си към пазара. Проучването на нови инструменти за иновации с двойна употреба би могло да повиши техния производствен капацитет, конкурентоспособност и устойчивост.

Комисията започна да създава подобни дейности по линия на ЕФО, за да разработи инструментариум за иновации в областта на отбраната и иновации с двойна употреба, обхващащ равнища на технологична готовност (РТГ)¹³ 1—9. Продължава работата по следните инструменти, обхващащи отбраната, новите технологии и двойната употреба:

- а) *Иновации в областта на отбраната чрез ЕФО* — проучват се конкретни действия за по-добра подкрепа за проекти за революционни технологии и иновативни и ориентирани към бъдещето решения в областта на отбраната, като се насърчава по-специално участието на иновативни МСП, иновативни лаборатории и организации за научни изследвания и технологии. Тези действия могат да бъдат под различна форма, например бизнес наставничество (WP2021); технологични предизвикателства (WP2022), хакатони или награди (WP2023 или по-късно). Те също така ще се възползват от съответния опит на ЕСИ и могат да се свържат с новата инициатива CASSINI за отбраната.
- б) *Механизъм за смесено финансиране на инвестиции в областта на отбраната в рамките на InvestEU* — създаването на такъв механизъм ще позволи на Комисията да гарантира инвестициите, направени от финансови посредници в целия ЕС в иновативни или стратегически МСП в областта на отбраната. Това би улеснило проблемите, свързани с ограничения достъп до финансиране за МСП, които разработват обещаващи технологии за европейската отбрана, като същевременно се предоставя надежден капитал и се избягват враждебни придобивания от субекти от трети държави. Осигуряването на по-добър достъп до капиталово финансиране за иновативни МСП и дружества със средна пазарна капитализация в областта на отбраната би подпомогнало техния растеж и в крайна сметка би допринесло за иновативността на ЕОТИБ. Комисията също така ще проучи необходимостта от допълнителни инструменти в подкрепа на ключовите участници на пазара във веригата за създаване на стойност.
- в) *CASSINI за отбрана* — тази инициатива ще бъде вдъхновена от съществуващата инициатива CASSINI в подкрепа на МСП и стартиращите предприятия в космическата промишленост. Тя ще им предостави услуги като: бизнес развитие и мрежи (напр. намиране на партньори, бизнес ускорител) и награди и конкурси (включително

¹³ От 2014 г. насам ЕС широко възприе използването на скала за равнища на технологична готовност (РТГ) в рамките на своите програми и инструменти за НИТРИ. Скалата се състои от девет равнища на технологична зрялост, вариращи от фундаментални научни изследвания по РТГ 1 до краен продукт, готов за навлизане на пазара по РТГ 9. Тъй като приложението и съответно потенциалът за двойна употреба на дадена технология обикновено се разкриват на РТГ 5—6, може да се счита, че технологията е „неутрална“ на РТГ 1—4.

хакатони, наставничество и др.), които допълват горепосочения механизъм за смесено финансиране на инвестиции в областта на отбраната.

- г) *Инкубатор за иновации* — през 2022 г. Комисията ще създаде инкубатор за иновации, който да подкрепя разработването на нови технологии и да оформя иновациите с двойна употреба в съответствие с плана за действие относно полезните взаимодействия (действие б), който би могъл да играе важна роля за преодоляване на разликата между програмите за НИТРИ, насочени към граждански дейности, и тези, насочени към отбранителни дейности. След систематичен анализ на резултатите от разработването на технологии на ранен етап инкубаторът ще сигнализира на съответните служби в Комисията и държавите членки за проекти и/или технологии, които дават възможност за потенциални приложения в областта на сигурността, космическото пространство или отбраната, които могат да бъдат внедрени. Комисията ще оцени как тези набелязани проекти могат да бъдат насочени към допълнителни възможности за финансиране, ако е целесъобразно, като например схемата на ЕСИ за финансиране на прехода или ЕФО.
- д) *Подкрепа за мрежи за иновации* — трансграничните мрежи за иновации в областта на отбраната биха могли да играят ролята на посредници в областта на иновациите и да насърчават съвместни проекти за включване на иновативни решения. Проучването на технологиите ще открие и идентифицира нови иновативни решения и технологии с потенциални ползи за приложенията в областта на отбраната. След това изследователските центрове и техническите съоръжения за изпитване ще изпробват уместността на тези технологии от гражданската област и ще обменят най-добри практики. ЕАО ще бъде основен партньор на Комисията за изпълнението на друга част от действие б в рамките на плана за действие относно полезните взаимодействия.

Комисията ще определи как да свърже инструментариума с инструменти в подкрепа на иновациите в областта на сигурността (напр. „Хоризонт Европа“) или на киберсигурността (напр. мрежата от национални координационни центрове по киберсигурност в сътрудничество с европейските цифрови иновационни центрове).

Взаимодопълващите се силни страни на Комисията и ЕАО следва да бъдат обединени в **иновационна схема на ЕС в областта на отбраната**. В рамките на схемата Комисията, въз основа на опита си от изпълнението на бюджета на ЕС за подпомагане на НИТРИ за отбрана, граждански цели и с двойна употреба, ще играе централна роля за стимулиране на иновациите за ЕОТИБ. Предвид експертния си опит в областта на отбраната, включително в обединяването на нововъзникващи и революционни технологии и изисквания по отношение на военните способности, ЕАО ще продължи да свързва и подкрепя усилията на държавите членки чрез своя център за иновации в областта на отбраната. Чрез тясното си сътрудничество Комисията и ЕАО ще ускорят в синергия иновациите в областите на сигурността и отбраната за ЕС и неговите държави членки.

3.4. Умения

Липсата на умения и недостигът на работна сила, особено на квалифицирани служители с опит в областта на науката, технологиите, инженерството и математиката, са основни

предизвикателства за секторите на отбраната и сигурността, които разчитат в голяма степен на тях подобно на много други високотехнологични отрасли. Тъй като технологиите и заплахите се развиват бързо, е важно промишлеността да достигне в по-голяма степен до нови и млади изследователи и предприемачи, включително жени, като прилага приобщаващ и достъпен подход към всички таланти, умения и налична работна сила.

През ноември 2020 г. Комисията стартира Пакта за умения с първа вълна от партньорства за умения в трите ключови промишлени екосистеми на микроелектрониката, автомобилостроенето и космическата отбранителна промишленост. Членовете на пакта (промишлеността, университети и организации за обучение, социални партньори) се ангажираха да осигурят непрекъснато и устойчиво предлагане на умения в най-необходимите области чрез повишаване на квалификацията на 200 000 служители и преквалификация на 300 000 души с публични и частни инвестиции в размер на 1 милиарда евро до 2030 г.

Предстоящи стъпки:

- Комисията приканва държавите членки да се ангажират в стратегическия компас с разработването от самото начало на стратегически координиран подход за критични технологии от значение за сигурността и отбраната в целия ЕС.
- През 2023 г. Комисията ще направи преглед на съществуващите инструменти на ЕС и ще предложи допълнителни начини за насърчаване на НИТРИ с двойна употреба на равнището на ЕС.
- Комисията ще подкрепя иновациите и предприемачеството в областта на критичните технологии за сигурността и отбраната въз основа на следните инструменти: а) специални действия на ЕФО; б) нов механизъм за смесено финансиране на инвестиции в областта на отбраната по линия на InvestEU; в) нова инициатива CASSINI за отбраната; г) нов инкубатор за иновации във връзка с нови технологии и иновации с двойна употреба през 2022 г.; и д) по-голяма подкрепа за мрежите за иновации.
- Комисията, заедно с ЕАО и нейния център за иновации в отбраната, ще създаде иновационна схема на ЕС в областта на отбраната, за да ускори иновациите в областите на сигурността и отбраната за ЕС и неговите държави членки.

4. Намаляване на стратегическите зависимости при критичните технологии и веригите за създаване на стойност в областите на сигурността и отбраната

ЕС разполага с няколко инструмента на политиката извън своите програми и инструменти за НИТРИ, които могат да допринесат за намаляване на стратегическите му зависимости при критичните технологии и веригите за създаване на стойност в секторите на сигурността и отбраната. Те допринасят за укрепване на промишления капацитет, конкурентоспособността, технологичния суверенитет и устойчивостта на ЕС, но и за защитата на настоящите и бъдещите технологични разработки и способности.

Въз основа на работата на Обсерваторията за критични технологии и съгласно актуализираната промишлена стратегия Комисията систематично ще оценява по

целесъобразност съображенията във връзка със сигурността и отбраната при прилагането и преразглеждането на съществуващите промишлени и търговски инструменти на ЕС или при разработването на нови, за да се гарантира, че те са подходящи за целта.

- *Промислени съюзи* — промишлените съюзи ангажират широк кръг от партньори (напр. участници от публичния и частния сектор, гражданското общество) в съвместни действия по ключови цели на политиката на ЕС в конкретни отрасли или вериги за създаване на стойност. Те се основават на принципите на откритост, прозрачност, многообразие и приобщаване и функционират в пълно съответствие с правилата за конкуренция. Промислените съюзи могат да включват, когато е целесъобразно, специфични работни направления за намаляване на стратегическите зависимости за секторите на сигурността и отбраната. Това се разглежда в Европейския алианс за промишлени данни, периферни изчисления и изчисления в облак и в Промисления алианс за процесори и полупроводникови технологии.
- *Важни проекти от общоевропейски интерес (ВПОИ)* — ВПОИ се инициират от държавите членки и към тях се прилагат правилата на ЕС за държавната помощ. Те са предназначени да обединят знания, експертен опит, финансови ресурси и икономически участници от целия ЕС с цел преодоляване на пазарни или системни слабости и обществени предизвикателства, които не биха могли да бъдат преодоляни само от частни субекти, по-специално в областта на революционните иновации и ключовата инфраструктура. ВПОИ могат да отчитат аспектите на сигурността и отбраната. Такъв би могъл да бъде случаят с предстоящия втори ВПОИ в областта на микроелектрониката, обявен в законодателния акт за интегралните схеми.
- *Програми на ЕС за финансиране* — ЕС винаги е имал отворена политика за научни изследвания и иновации. тази политика се ръководи от принципа на отворена стратегическа автономност и има за цел да гарантира еднакви условия на конкуренция и реципрочност. Глобалният подход на ЕС към научните изследвания и иновациите насърчава стратегическите партньорства с единомислещи партньори в съответствие с международните задължения на ЕС (напр. НАТО, САЩ, Канада, Япония, Южна Корея и др.)¹⁴.

Същевременно е необходимо Европа да гарантира запазването на стратегическите си интереси. За периода 2021—2027 г. Комисията изясни и хармонизира правилата за участие за държави извън ЕС и допустимостта на субектите в програмите и инструментите на ЕС. За някои програми („Хоризонт Европа“, „Цифрова Европа“, ЕФО, космическата програма, МСЕ) бяха установени специфични условия за допустимост за чувствителни по отношение на сигурността дейности, които бяха допълнително уточнени в съответните работни програми, за да се защитят основните интереси на ЕС в областта на сигурността. Текущият преглед на Финансовия регламент на Комисията също така ще внесе повече яснота за това как да се запази отвореният подход на ЕС за стратегическа автономност, т.е. да се запазят изцяло

¹⁴ Трябва обаче да се отбележи, че свързаните с отбраната програми за научноизследователска и развойна дейност на повечето от нашите партньори не са отворени за дружества от ЕС.

основните интереси на ЕС в областта на сигурността, като същевременно се спазват международните му задължения.

- *Стандарти* — съгласно плана за действие относно полезните взаимодействия Комисията насърчава използването на съществуващите хибридни граждански/отбранителни стандарти и разработването на нови такива до края на 2022 г. (действие 5) и отчитането на отбраната в политиката и действията на Комисията за стандартизация. Въпреки че стратегията на ЕС за стандартизация¹⁵ има за цел да гарантира водещата роля на ЕС при определянето на гражданските стандарти, тя ще бъде от голямо значение за сектора на отбраната, тъй като почти 80 % от стандартите, използвани в областта на отбраната, идват от гражданските сектори. Комисията, заедно със заинтересованите страни (напр. ЕАО), ще проучи възможността за включване на изисквания относно отбраната в бъдещите усилия за стандартизация, които подкрепя, за да се подобри тяхната съвместимост с нуждите на отбраната.
- *Скрининг на преките чуждестранни инвестиции* — ЕС е една от най-отворените среди за чуждестранни инвестиции в света и една от основните дестинации за преки чуждестранни инвестиции (ПЧИ) в света. Въпреки това някои специфични инвестиции могат да подкопаят основните интереси на ЕС в областта на сигурността. За да предотврати подобни рискове, ЕС въведе рамка за скрининг на ПЧИ, която функционира от октомври 2020 г. Първият годишен доклад относно скрининга на ПЧИ потвърждава значението на ефективния скрининг на ПЧИ на равнището на държавите членки и на тясното сътрудничество на равнището на ЕС, като поставя акцент върху потенциалните рискове за сигурността или обществения ред. Държавите членки се насърчават да създадат национални механизми за скрининг на ПЧИ; 18 държави членки вече са въвели такъв, а други шест са в процес на подготовка. До октомври 2023 г. Комисията ще направи оценка на регламента и ще представи доклад на Европейския парламент и на Съвета.
- *Критични инфраструктури* — все по-бързата поява на нови и революционни технологии оказва значително въздействие върху сигурността на оборудването, инфраструктурата, услугите, веригите за създаване на стойност и веригите на доставки в стратегически сектори, включително сигурността и отбраната. ЕС и държавите членки трябва да отчитат по-всеобхватно тези уязвимости в съответните оценки на риска и мониторинга, както и при прилагането на мерки за повишаване на устойчивостта срещу заплахи за сигурността, например хибридни или кибернетични заплахи. Ще бъде необходима координация на равнището на ЕС, за да се гарантира, че държавите членки поддържат съобразено с бъдещето равнище на устойчивост и съгласувани стандарти за сигурност на нивото на ЕС, за да се предотвратят уязвимости.
- *Интелигентно и кръгово използване на материали* — новият план за действие за кръговата икономика от март 2020 г. е един от основните гравитни елементи на

¹⁵ [COM\(2022\) 31 final](#)

Европейския зелен пакт — новата европейска програма за устойчив растеж. Иновациите и новите бизнес модели, основани на повишена ефективност на ресурсите, разработване на нови материали, насърчаване на вторичните суровини и по-устойчиви обществени поръчки, не само ще опазват околната среда, но и ще осигурят достъп до материали за промишлеността. Техниките за адитивно производство, екологосъобразните обществени поръчки и рециклирането на материали, ако се прилагат добре, също биха могли да допринесат за засилване на конкурентоспособността на секторите на сигурността и отбраната на ЕС, както и на устойчивостта на ЕС.

- *Сигурност на данните* — Европейската стратегия за данните определя мерки, за да се гарантира, че физическите лица и дружествата могат да запазят контрола върху своите данни. Това ще бъде разгледано в законодателния акт за данните, който Комисията ще приеме в началото на 2022 г.

Като част от многонационалния проект за общи инфраструктури и услуги за данни (обединяващ европейската федерация за изчисления в облак и общите европейски пространства на данни) Комисията улеснява инвестициите (напр. програмата „Цифрова Европа“, МСЕ, фонда Next Generation EU) в капацитет от типа „от облака към периферията“, който е сигурен, устойчив, енергийно ефективен и достъпен в реално време и осигурява качество на услугите в цяла Европа. Осигуряването на трансфер на технологии в областта на технологиите от типа „от облака към периферията“ между гражданската сфера (по-специално сигурността), отбраната и космическата промишленост би засилило технологичния суверенитет. Европейският алианс за промишлени данни, периферни изчисления и изчисления в облак предоставя възможна платформа за насърчаване на такива полезни взаимодействия.

- *Търговска политика* — сложността и уязвимостта на световните вериги за доставки са проблем не само за ЕС. Други държави зависят от ЕС („обратни зависимости“), а търговията („взаимозависимост“) може да допринесе за стабилността на световните вериги за създаване на стойност. Освен това ЕС е готов да действа решително и да се защитава срещу нелоялни търговски практики, като например използването на нарушаващи конкуренцията чуждестранни субсидии, като същевременно действа в съответствие с международните си ангажименти. ЕС ще продължи да се възползва максимално от своя набор от инструменти в областите на търговията и конкуренцията, като същевременно гарантира, че тези инструменти са ефективни и актуални. Поради това Комисията предложи нови инструменти, като например Регламента за чуждестранните субсидии¹⁶, в който се разглеждат нарушенията на вътрешния пазар, причинени от чуждестранни субсидии.

В съобщението относно отбраната са изброени допълнителни съответни мерки на политиката (напр. въвеждане на потенциално освобождаване от данък върху добавената

¹⁶ [COM\(2021\) 223 final](#)

стойност (ДДС), улесняване на трансфера на финансирани от ЕС продукти, свързани с отбраната).

Предстоящи стъпки:

- Комисията проучва възможността за добавяне на направления, свързани с отбраната, в инициативи като Европейския алианс за промишлени данни, периферни изчисления и изчисления в облак и Промисления алианс за процесори и полупроводникови технологии.
- През 2023 г. Комисията заедно с държавите членки ще анализира и докладва относно необходимостта от оценка на риска по веригите на доставки на критична инфраструктура, по-специално в областта на цифровите технологии, с цел по-добра защита на интересите на ЕС в областите на сигурността и отбраната.
- Комисията насърчава всички останали държави членки да създадат национален механизъм за скрининг на ПЧИ.

5. Външно измерение

Сътрудничеството с партньори със сходни виждания по целия свят е от основно значение за нарастването на устойчивостта на ЕС и на сигурността на доставките, намалявайки същевременно стратегическите зависимости и увеличавайки взаимните ползи. Важна роля в този контекст играе принципът на реципрочност. Сред традиционните партньори на ЕС в сферите на технологиите, сигурността и отбраната са членовете на Европейското икономическо пространство (особено Норвегия), страните кандидатки, съседните страни и други трети държави (например Съединените щати, Канада, Япония, Южна Корея) и международни организации (например НАТО). Неотдавнашният обмен включва по-специално:

5.1. Съвет по търговия и технологии ЕС—САЩ

Първото заседание на Съвета по търговия и технологии ЕС—САЩ се състоя на 29 септември 2021 г. В съвместната декларация ЕС и САЩ отново потвърдиха ангажимента си „да се съсредоточат върху постигането на по-голяма устойчивост на съответните вериги на доставки и на сигурността на доставките в сектори, които са от ключово значение за екологосъобразния и цифровия преход и за обезпечаване на защитата на гражданите ни“, както и своята цел „да направят предлагането и търсенето по-прозрачни; да изготвят схема на наличния секторен капацитет; да обменят информация относно мерки на политиката и приоритетите за научни изследвания и развойна дейност; и да си сътрудничат във връзка със стратегии за насърчаване на устойчивостта и диверсификацията на веригите на доставки“. Текущата работа в работните групи по въпросите на сигурните вериги на доставки (включително по отношение на полупроводниците по специализирано направление), сигурността на информационните и комуникационните технологии, контролът на износа и скринингът на инвестициите са от най-голямо значение за настоящата пътна карта. Започналият неотдавна диалог между ЕС и САЩ по въпросите на сигурността и отбраната би могъл да послужи и като форум за дискусии по тези въпроси.

5.2. Партньорство с НАТО

На срещата на върха в Брюксел през 2021 г. лидерите на НАТО определиха амбициозна програма в областта на технологиите, по-специално нововъзникващите и революционните технологии (НРТ).¹⁷ Това предостави допълнителни насоки за работата, извършвана в съответствие със стратегията на НАТО за прилагане на НРТ, която беше одобрена от министрите на отбраната на НАТО през февруари 2021 г.

Комисията и върховният представител ще следят напредъка на съответните инициативи на НАТО в тази област чрез редовни контакти с НАТО на работно равнище с оглед на евентуално взаимодействие с инициативи на ЕС, което е взаимноприемливо и от взаимна полза, при пълна прозрачност спрямо държавите членки, като предотвратяват създаването на нови или засилването на съществуващи зависимости в технологично отношение или във връзка с капацитета.

Предстоящи стъпки:

- В контекста на Съвета по търговия и технологии ЕС—САЩ и наскоро започналия диалог между ЕС и САЩ по въпросите на сигурността и отбраната Комисията и върховният представител ще проучат как да се постигне напредък по отношение на устойчивостта на веригата на доставки и да се гарантира защитата на нашите граждани.
- Комисията и върховният представител ще проучат заедно с НАТО, в рамките на съвместните декларации относно сътрудничеството между ЕС и НАТО и при пълна прозрачност с държавите членки, начини за насърчаване на взаимноприемливи и полезни взаимодействия между съответните им инициативи.

6. Заключение

Тъй като световната геополитическа ситуация е все така сложна и надпреварата за нови технологии, които са от значение за сигурността и отбраната, продължава, ЕС и неговите държави членки трябва да засилят сътрудничеството в областта на технологиите, които са критични за дългосрочната сигурност и отбрана на Европа, както и усилията за намаляване на свързаните стратегически зависимости.

В настоящата пътна карта се предлага да се работи в тясно сътрудничество с държавите членки за определяне на критичните технологии и вериги за създаване на стойност в областите на сигурността и отбраната, както и на първопричините за свързаните с тях стратегически зависимости в контекста на Обсерваторията за критични технологии, за да се подкрепи стратегически координиран подход в целия ЕС за критични технологии от значение за сигурността и отбраната, който ще се възползва максимално от националните програми и инструменти за НИТРИ и тези на ЕС.

¹⁷ Това включваше решението за стартиране на Ускорителя на иновациите в отбраната за Северноатлантическия регион (DIANA) и Иновационния фонд на НАТО.

За да се повишат конкурентоспособността и устойчивостта на секторите на сигурността и отбраната, констатациите на Обсерваторията и свързаната с тях работа в контекста на актуализираната промишлена стратегия ще допринесат също така за това да се гарантира, че съображенията, свързани със сигурността и отбраната, се вземат предвид в по-голяма степен при промишлените и търговските политики на ЕС, както е целесъобразно, и в съответствие с правилата на ЕС в областта на конкуренцията и неговите международни задължения.

Предложенията, съдържащи се в настоящата пътна карта, имат за цел да допринесат за измерението на НИТРИ в предстоящия стратегически компас на ЕС, чрез който държавите членки ще определят амбициозни дългосрочни цели за значително укрепване на сигурността и отбраната на Европа.